

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Quid sit emptio & venditio, §. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

obligasti, ut suppono; quare posita obligatione, jus alter acceptans aliquod tandem siue graue, siue leve justitiae jus contra te acquisuit.

2. Hæc regula adeo vniuersalis insufficientis est pro praxi. Explorandum enim est, an simpliciter se quis obligauerit? an legitime? an sub obligatione graui, vel leui? an adsit excusatio, & sexcenta similia, quæ certè ex dictis, & ex dicendis in contractibus, in particulari saltem, magna ex parte nobis plana fient.

CAPUT SEPTIMVM.

De eadem quarta radice restitutionis ex contractu particularis venditionis, & emptionis.

1. **N**on omnes contractus expli-candi à nobis suscipiuntur; sed enim nimis longum esset, & à nostro instituto alienum; felix enim tantummodo vñ frequentiores, & ex quorum cognitione lux aliqua pro cæteris sufficienter haberi possit; erunt autem emptio, venditio, mutuum, & ysura.

§. I.

Quid sit emptio & venditio?

1. **E**st contractus bona fidei, vltro citroque obligatorius, qui perficitur absolu o consensu, re & certo pretio, & quidem voluntarie. Intellige autem, re & pretio à te datis, vel certè dandis. Discurramus per singula verba,

Requiritur consensus, & quidem absolu-tus.

2. Dicatum est primò, (qui perficitur consensu) hic enim contractus perficitur per solum mutuum consensum, verbis vel nutibus expressum, immo, & per literas, & per procuratorem, seu nuntium; perficitur, inquam, quoad substantiam; nam ceterum, quoad integratam completam, seu quoad complementum, requiritur solutio pretij ex vna parte, & accepta possessio rei ex altera. Per venditionem a enim non est necesse, ut transferatur dominium; satis enim est, ut talis venditio sit translativa dominij, & venditor, ex vi venditionis factæ, remaneat obligatus ad transferendum. Eiusmodi autem possessio seu dominium rei venditæ trans fertur in emptorem, non quidem quando fit ipsa substantia contractus venditionis per mutuum consensum, sed quando ei traditur res à venditore, & solvit ab emptore pretium, seu habetur pro soluto, seu loco eius datur æquivalens, quale est pignus, vel fiducjus. Id notavi per illud, (datis vel certè dandis) atque hinc fit, ut quamvis posita sit substantia venditionis, vnde & debeatur gabella venditioni forte imposita; (cui gabellario, dicam mox n. 5.) Si tamen possessio rei nondum est emptori data, res, si perit, pro venditore perit, ut pro eodem fructificat, aa quia adhuc est in eius dominio. Nam si possessio fit emptori data, quamvis nondum soluto pretio ipfi emptori fructificat, ipsique perit, si perit, præscindendo semper à pacto

pacto aliquo justo in contrarium, quo quæ est in hac crumenta, valida erit venditio, contra hentes nolint ante pretium so- dicitio, quia jam adest certum, ac determinatum transferri dominium, sed habe- minatum pretium. Propter eamdem ri pro locata, v. g. vel pro accepta in rationem valet venditio, si dicas, emo pignus &c.

a Leff. l. 8. c. 21. dub. 1. num. 7. aliisque. aa Castrop, de just. con. d. 5. p. 26. aliisque ib. c.

3. Dictum est secundo, (absoluto consensu) si enim fuerit conditiona-

lis, tunc perficietur contractus, quando fuerit adimplenta conditio. Atq; adver- te, obligationem tunc retrotrahi b v-

que ad tempus initi contractus, perinde ac venditio & emptio ab initio suis- sent absolute celebratae, idem cum ea- dem retrotractione, dic, quando requiri- tur ratihabitio alterius : est enim tunc venditio conditionata, in hunc sensum: *vendo tibi hoc prædium, si tuus pater ratum habuerit.* Quando autem possint mutuo consensu, tamen in hoc casu, & cui debetibz gabella contractus non erit validus, nisi quan- venditioni imposta, dicam mox nu- mero 5.

b Mol. t. 2. d. 337. Leff. l. c.

Requiritur pretium determina- tum.

4. Dictum est tertio, (pretio certo) nisi enim certum seu determinatum pretium constituantur, invalida erit venditio. Quare si quis dicat, *vendo tibi hanc vestem justo pretio, vel quanti volueris, quanti judicaveris, quanti con- cordabimus, quanti judicauerit expertus d:* invalida erit venditio, quia certum pretium non constituitur. Contra, si ita venditio & emptio fiat, *emo à te hanc vestem, quanti tu emisti, vel quanti emit ille, vel emo ea quantitate pecuniae,*

hanc rem eo pretio, quo communiter hæ res venduntur tali die, tali mensæ, talibus mundinis; quod si in ijs diebus fuit va- rietas pretij, illud erit eligendum, quod ma jore parte illius temporis vigue- rit.

c Mol. Leff. l. c. 1. Bald. in l. contra- clus n. 8. c. de fide instrumentorum. d hanc valere putat Angelus, lv. emptio.

Quid si æque viguerit pretium, sum- mium, medium, infimum? respondeo, rationabile esse sumi medium; sic enim neutra pars conqueri potest. Si quis ita dicat, *vendo, vel emo, quanti tertius ille decernet, designando illum tertium* Petrum, licet partes retrocedere pater ratum habuerit. Quando autem possint mutuo consensu, tamen in hoc casu, & cui debetibz gabella contractus non erit validus, nisi quando Petrus pretium constituet: in hoc autem casu obligatio non retrotrahitur, quia hæc non est venditio conditionata, cui conceditur illa retrotracatio, sed solum est per alium determinandum pretium.

Quæstio incidentis pro Gabellarijs.

3. Inquires obiter, cuinam dehe- tur in his venditionibus gabella, si forte ea sit venditioni imposta? respondeo, in illis, quibus adfuit indetermi- natione pretij, non debetur gabellario, qui est, quando fit venditio, sed gabellario, qui est, quando determinatur pretium. Ratio est, quia gabella imponitur venditioni: at ut modo diximus, tunc perficitur substantia vendi- tionis

tionis, quando cæteris jam positis de- videntibus merces, non ergo ea debet terminatur pretium. Contra vero accidit, quando pretium est determinatum, sed venditio est conditionata: tunc enim (adveniente conditione) gabella debebitur gabellario, qui fuit, quando facta est venditio, licet propter conditionem fuerit imperfecta. Ratio est, quia, ut dictum est modo, venditio conditionata retrotrahitur &c. lege Molinam^e, qui excipit venditionem potestatiuam. Quando autem sit venditio, pretio iam statuto, sed res aut pretium dantur postea, debebitur gabella gabellario, qui erat, quando fuit celebrata venditio, quia tunc perfectus fuit, ut numero et diximus, contractus, quoad substantiam. Quando denique supervenit gabella, semper pari modo videndum est tempus, in quo perfecta fuit venditio, siue in se, siue per retrotractionem, & gabellario illius temporis erit gabella solvenda.

e Mol. t. 2. d. 337.

f. Gabellam impositam proveniente, non intelligi impositam pro alio, quamvis simili contractu, mox n. sequenti dicam.

In venditione requiritur res & pre-
tium.

*g. 7. Dictum est quartò (re, & pre-
tio) nam si res detur pro re, merx pro
merce, erit permutatio, non venditio;
si pretium seu pecunia, pro pecunia,
erit cambium. Id diligenter adver-
tore oportet, nam, cum iij sint diversi
essentialiter contractus, diversos pari-
mentum effectus; v. g. posita est gabella
bus, nullis possessionibus frui potest,*

venditibus permutantibus, nec cambiantibus. Quod si (ut accidit non raro) intercedat utrumque, ut si domum permutes cum prædio minoris valoris, & excessum solvas in pecunia, si pecunia sit minor pars pretij, erit permutatio, nec debebitur gabella; si maior, erit venditio, & gabella debebitur, quia accessorium sequitur principale. Quod si æquales sint, vel quasi æqua-les, tunc, cum partim sit venditio, partim permutatio, nec adsit ratio, cur una alteram in sui proprietatem trahat, pro rata venditionis, & non amplius, ga- bellam solvendam esse, fert sententia f probabilior. Si denique fiant duæ venditiones, ut si domum vendas mihi pecunia credita, & deinde ego tibi prædium vendam, compensando pecuniam, quam tibi ex donio vendita debo, duæ erunt gabellæ solvenda, & quidem altera gabellario, qui foris est tempore venditionis prædicti, ut ex di- citis constare poterit.

f Mol. t. 2. d. 336. n. 6.

Duorum casuum huc incidentium resolu-
tio,

Primus casus.

De permutatione fructuum hortuli domus
professa Societ. Iesu.

*h. 8. Ex predicta essentiali differen-
tia venditionis & permutationis, vi-
deamus, an solvi duæ quæstiones pos-
sint? primita sic proponitur. Domus
professa Societatis I E s u nullis rediti-
bus, nullis possessionibus frui potest,
Quod*

Quod si ei hortus aliquis , seu prædio-
lum conceditur, ita ei etiam domo se-
paratum , conceditur, ut non vendan-
eius olera vel fructus . Quidam er-
go hortuli nostri Præfetus, cùm sci-
ret, sibi non licere sui agelli fructus
vendere, id ex cogitauit, ut eo anno,
quo vberes colligere fructus fertilitas
dabat, illos traderet cuidam Domino
opulentissimi prædij, ea lege , ut alios
similes , vel dissimiles fructus domui
nostræ daret , quando ijs ea indigeret.
Quæstum fuit , an contra Constitu-
tiones sic delinqueret ?

9. Profecto primo intuitu nequa-
quam delinquere existimauit, quia
Constitutio nostra videtur , non qui-
dem permutationem prohibere , qua
est contractus essentialiter , ut dictum
est, diversus , sed venditionem. Ve-
rum re accurate per pensa , hortula-
num violatae Constitutionis reum
pronuntiati ; ratio convincens fuit,
quia Constitutio nostra , non solum
prohibet venditionem , verum etiam
quidquid , reddituum loco, domui no-
stræ esse possit ; at eiusmodi permuta-
tio jam loco redditus esset, seu redditus
utilitatem jam afferret. Verba Con-
stitutionis hac leguntur g : & tunc
, hujusmodi ille locus sit, ut nec alij
locetur, nec fructus , qui redditum
loco esse possint habeat. Declara-
tio ejusdem sic habet : hujusmodi
essent, si vini, vel olei, vel tritici pro-
ventus dictæ possessiones ferrent ,
vel si fructus , vel olera ex hortis
venderentur , quorū nihil habebit :
quamvis fructibus aut parte ipso-
rum ad commodum dūmus suæ uti-
possint : ubi illud (venderentur ,

non apponitur, quasi solum prohibea-
tur venditio propriè dicta. sed solum
ponitur exempli gratia , ut notat illud
(vel) confirmatur primò , quia pro-
hibetur omnis proventus . Confirmatur
secundò , quia ejusmodi decla-
ratio paulo inferius concedens hortu-
ano fortè seculari prædicti nostri
hortuli aliquid ad suam utilitatem
privatam, ipsum posse ex horto recipi
, re, subdit : dummodo tunc , nec ad
domos , nec ad particulares perso-
nas Societatis utilitas interim villa
perveniret. Nota illud (utilitas
villa) includit enim tum venditionem ,
tum permutationem , tum quocum-
que aliud emolumentum præter usum
quotidianum , quem declaratio jam
concesserat ibi (ad commodum domus
sua uti possint)

g. Conf. Soc. l. p. 7. c. 2. n. 5. in fin.

10. Si semel , aut iterum aliquo oc-
currente anno fertili ejusmodi permu-
tatio fieret, posset alicui videri non esse ,
saltem graviter, contra Constitutiones ,
cum quia apparere posset parvitas ma-
teriae , tum quia Constitutiones annu-
um redditum , & veluti habitualem uti-
litatem prohibent, non vero contin-
gens emolumentum. Atque id nota-
re videntur ea verba (redditum loco ,
& proventuum) idemq; videntur sig-
nificare illa verba temporis imperfe-
cti, ferrent, venderentur , pervenirent.

Delugo & negat, etiam pro una vi-
ce ejusmodi permutationem. Probat
primò , quia secus, posset aliquando ex
vniis fortè copioso aliquo anno colle-
ctis fieri vinum in usum domus pro-
fesse . quod non licere, ne vnum qui-
dam dolium ostendit R. P. Mutius Vi-
telleischii

tellechi Generalis, qui dolium vnicum
vini ex superfluis hujusmodi vuis à
procuratore bona fide habitum, jussit
totum pauperibus distribui.

a Delugo 14. resp. mor. lib. 4. dub.
20. nro. 17.

Secundò, quia prohibita venditione
intelligitur & prohibita permutatio;
ut nos etiam ex Molina mox num. 12.
dicemus in simili.

Tertiò, quia nobis permutatio man-
ifestè videtur in declaratione Constitu-
tionum prohiberi, ibi b: dummo-
do tunc nec ad personas particulares
Societatis vtilitas interim vlla perva-
niret. At ex vnica permutatione jam
aliqua per veniret vtilitas.

b p. 6. c. 2. l. c.

Verum hæc sua solutione non ca-
rent. Nam ad primum responderi
posset, aliud esse, loqui de rigore Constitu-
tionis, aliud de perfectione. Laudo
zelum R. P. Mutij, cuius exem-
plum imitari velim omnes: sed,
amicè, dic, si hortulus noster anno ali-
quo fertili producet plures ficus, nonne
licitè possent à nobis exiccate conser-
vari ad vsum? nonne vuæ pari modo
superflua possent ut fit, domi reponi, &
consequentibus mensibus appendi ad
mensam? concedit hoc declaratio
Constitutionis, ibi c: quamvis fru-
ctibus aut parte ipsorum ad com-
modum domus vuæ vti possint.
Quid ergo? non posse vinum ex his
vuis expressum conservari? an quia
est expressum, ideo fructus hortuli non
est? an ex illo musto sapa posse con-
coqui, ut certe videtur posse, ad com-
modum domus, & non ex illo vinum
fieri?

c ibid.

Neque dicas, in declaratione d' sic
,, haberi: hujusmodi esset, si vini, vel
,, olei, vel tritici proventum dictæ pos-
sessmentes ferrent, vel si fructus & ole-
ra ex hortis venderentur, quorum
nihil licebit.

d ibid.

Ne id dicas, inquam: nam solum
prohibetur proventus vini, vel olei, ut
paullo ante in Constitutione prohibiti
fuerunt fructus, qui reddituum loco es-
se possint; quæ nomina, ut dixi, & ut
periti e notant, non significant vnicam
forte occurrentem, eamque per acci-
dens vtilitatem, sed continuatam, &
quasi habitualem.

e Nebrissensis in vocabular. Iuri, v.
Redditus, Redditus, inquit, appellazione om-
nes proventus continentur. Redditus di-
citur à redeundo, quasi sint singulis annis
redeentes. Calepinus, v. proventio. Vu-
de proventus, ait, id est, redditus. Et v.
redeo. Redditus, inquit, significat proven-
tum, quod quotannis redeat (intrata.)

Ad secundum, prohibita venditione,
tunc intelligi prohibitam permutatio-
nem, ut modo dixi, quando idem est
finis, & quando aliud non exprimitur:
at in casu nostro non prohibetur, nisi
id, quod proventum & redditum af-
fert, non aliud. Instas. At cur ven-
ditio, etiam semel, est nobis illicita?
respondeo, quia expresse & absolute
interdicitur venditio: & merito, quia
mercaturam & divitias maxime sapit:
at alia vtilitas non prohibetur, nisi
quando affert proventum. Relege
declarationem: si vini (ait) vel
olei proventum ferret, vel fructus
venderentur, quorum nihil licebit,

Notas?

Notas? de venditione absolute negat; sis, atque Episcopus Mazzarenis. Porro procurator cuiusdam monasterij, obtinuit facultatem, ea occidendi in ejusdem monasterij vsum, ita tamen coarctauit Delegatus facultatem, ut si quid forte carnium ipsis superfluum esset, non venderetur secularibus, sed Ecclesiasticis, idque sub eadem excommunicatione latæ sententiæ, & in virtute sanctæ Obedientiæ. Is ergo procurator, ne ementes Ecclesiasticos querere cogeretur, quod ipsi ex macratis carnibus supererat, dabat cuidam macellario seculari, ut is scilicet sequenti v.g. hebdomada redderet alterum tantum carnium quantum accepisset; sic fiebat, ut monasterio carnes non deficerent, & procurator contra formam concessio-
nis eas nequaquam venderet. Legiti-
mè id factum est? quid, si carnes commutasset pro alijs rebus, vino, frumento, vestibus &c.

Ad tertium. Cum in hoc ultimo loco veluti per occasionem dicat declaratio, nec utilitas villa petveriat, debet intelligi juxta ipsam Constitutionem, in qua per se lata est lex: at Constitutio clare dixerat, nec fructus, qui redditum loco esse possint: & ejusdem Constitutionis declaratio dixerat, non licere proventum: ergo eodem modo in hoc ultimo loco, sunt intelligenda verba declarationis de utilitate veluti habituali, non vero de valde rara, & semel per accidens contingente.

Hæc potius dubitando, quam affirmando dicta sint satis. Nam ultimum judicium sit, ut consulatur R. P. Noster Generalis.

Secundus easus.

De permutatione mercis, cuius venditio sit prohibita.

11. Secunda quæstio sic habet. In Sicilia adest rigorosa prohibitio summi f Pontificis, in virtute sanctæ Obedientiæ, & sub pena excommunicationis latæ sententiæ, contra Ecclesiasticos mactantes ea animantia, quæ ad colendam terram visui sunt, boves vaccas, vitulos vitulasque. Atque super hac tota re tres Delegati sunt constituti ab eodem Pontifice, Archiepiscopi Panormitanus, & Messanen-

f Vrb. VIII. quæ incipit, Regnum Si-
cilia ultra Pharam, data 1633, die 28.
Apr.

12. Profecto (præscindendo ab alijs legibus in contrarium, vel inconvenientijs, quæ facile hac in re esse possent) legitimum vtrumque pronuntio. Ratio est, quia longè, ut diximus, diversæ sunt, venditio & permutatio; cum ergo ea prohibitio sit odiosa, atque adeo restringenda, de propriè dicta venditione merito interpretamur, merito insuper, nam accepta pecunia carnes vendere, est, ipfissimam macellariam artem exercere, quod non est, modo dicto commutare. Idem autem non diximus in præcedenti quæstione, si quidem ibi adiuit
CCC expressa

expressa legislatoris dispositio in contrarium , quæ hic, ut suppono , non apparet. Neque item esset idem , si prohiberentur vendi nocua reip. v.g. pisces fastidi, herbae venenosæ , frumentum corruptum : hæc enim neque permutare tunc liceret , quia ex ipso fine prohibitionis clarè apparet, ac præsumi debet, eam comprehendere ; univerſaliter quamcumque onerosam translationem in alium : & de hac præsumptione loquitur Molina 1 dum ait, quoties res aliqua vendi prohibetur, censeri etiam, permutari prohibam.

i. Vide in simili Lefc. 27. d. 1. n. 4. &
Delug. t. 2. d. 26. sec. 3. n. 21. I Mol.
t. 2. d. 396. n. 7.

Venditio voluntaria esse debet.

13. Dictum est quintò : (& quidem voluntariè) nemo enim potest cogi, vendere m m rem suam, quia quilibet voluntariè debet de re propria disponere.

m. Covarr. l. 3. var. c. 14. nn.

Excipe primò, tempore penuriæ; in hac enī potest quis à superiori cogi, ut vendat frumentum, aliaque necessaria ad victum vel vestitum ; quando item Magistratus potest pretium justum spectatis omnibus circumstantijs taxare . ac prohibere insuper , ne quis plus debito de rebus emat. m.

m DD. communiter int. 1. d. emp.

Quid, si ij. qui frumento v. g. abundant, sint Ecclesiastici , potueruntne à prophano magistratu competi?

Respondeo, nequaquam ; sed à suo judice Ecclesiastico tunc cogantur.

Quid si hi requisteti negligant? vel eosdem requiri, propter distantia, non concedatur? respondeo, poterit n tunc potestas secularis, quantum moderat fieri potest, cogere , non quidem ex vi jurisdictionis, qua nulla pollent in Ecclesiasticos, sed ob summam vel gravem necessitatem, sicuti vim vi repellendo potest , summus princeps coereere eosdē Ecclesiasticos, quando eorū libertas nocet reipublicæ, nec remedium ab Ecclesiastico superiore impetrari potest.

n plures apud Dian. p. 1. tr. 2. ref. 8.
o Mol. t. 1. d. 31. versu. sexta conclusio,
vide Dian. ibid. ref. 7.

14. Excipe secundo , quando quis publice res suas exponit venales; neque enim potest mihi justum pretium solventi negare.

15. Excipe tertio , ratione publicæ necessitatis, vel utilitatis. Hinc si dominus , vel prædium necessarium est ad ædificandam Ecclesiām , Hospitale, Monasterium, scholas publicas, palatiū regium, viam publicam &c. cogi à principe potest Dominus, ut vendat, justo tamen soluto prelio.

16. Excipe denique , quando nimis severe tractat Dominus servum, vel ad illicita servam cogit : item quando unus ex Dominis e consentit vendere servum communem duorum aliquicui qui servum in libertate vindicare velit. Hæc & similia vide apud Molinā,

p Mol. tr. 2. diff. 34. n.

Rem emens aliena pecunia.

17. Dictum est sexto , in definitione emptionis (à te datis) id quod amplius intelligendum est : nam etiam em-

pta

per pecunijs alienis transferuntur in dubitat de alterius constantia. Gabella autem in hoc casu, postea, quando fiet contractus, debebitur, & quidem ab onere restitutionis alienæ pecuniæ, & damnorum fortè sequentium. Non

sunt autem emptoris, quando pecuniæ sunt Ecclesiæ, militis, conjugis, denique pupilli, & minoris, respectu Tutoris & Curatoris; quæ satis sit innuisse; vide Bonacinam q. aliosque ab eodem citatos.

q. Bonac. de contr. d. 3. q. 2. p. 3. n. 29.

Arrham recipiens in venditione.

18. Dicitum est denique septimò (datis vel dandis) intellige, siue integrè, siue tantummodo partim: non raro enim datur pars pretij in venditione sed non in arrham, id quod pro diversis effectibus est diligenter advertendum. Explico clarius; quando duo de re vendenda convenienter dupli modo contingit, dari partem aliquam pecuniæ: primò, ut sit pars pretij ob venditionem jam factam, & tunc debetur quidem præfixo ab illis tempore complementum pretij, at quia perfecta fuit venditio, neuter potest resilire r. à contractu, debeturque gabella venditioni forte imposta, & quidem illi gabellario, qui tunc gabellis præst.

r. Delug. t. 2. de jur. d. 16 sec. 1. n. 10.

Secundo modo, ut ea pecunia sit in signum faciendi postea venditionem, *c. Vide Delugo t. 2. d. 26. sec. 3.* quoad ea lege, ut qui dedit illam pecuniæ exercendam negotiationem; quoad partem, eam amittat, si contractum perficere renuat, renuere tamen posse fir; atque hæc propriè dicitur arrha, quæ datur in securitatem eius, qui

dubit de alterius constantia. Gabella autem in hoc casu, postea, quando fiet contractus, debebitur, & quidem ab onere restitutionis alienæ pecuniæ, & damnorum fortè sequentium. Non

sunt autem emptoris, quando pecuniæ sunt Ecclesiæ, militis, conjugis, denique pupilli, & minoris, respectu Tutoris & Curatoris; quæ satis sit innuisse; vide Bonacinam q. aliosque ab eodem citatos.

q. Bonac. de contr. d. 3. q. 2. p. 3. n. 29.

9. II.

Quæ persona vendere & emere possunt?

1. *Q*uare ratione pupilli, minores & mariti, vxores b, Religiosi c, similesque vendere, vel emere, ceterosque contractus inire valescant; an item se ipsum quis vendere d, vel pater filium posse, vel Tutor & Curator emere e res pupilli & minoris, passim agitur apud Scriptores; nos autem omnia non admodum frequentia, & præcipue juris peritorum propria, persequi non debere, brevitas monet.

a. Mol. 2. t. de 267. & 1. t. d. 224.

b. Sanch. l. t. de matr. de 3. per totam. *c. Vide Delugo t. 2. d. 26. sec. 3.* quoad ea legem, ut qui dedit illam pecuniæ exercendam negotiationem; quoad partem, eam amittat, si contractum perficere renuat, renuere tamen posse fir; atque hæc propriè dicitur arrha, quæ datur in securitatem eius, qui

contr. empt.

Dere-

Ccc. 22

